

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра державно-правових і гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань 08 Право
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 081 Право
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма «Право»
(шифр та найменування спеціальності)

форма(и) навчання денна, заочна

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК силябусу кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук

_____ Вероніка ГОРЕЛОВА
(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри державно-правових і гуманітарних наук

Протокол № 1 від 29.08.2024

Завідувач кафедри

_____ Зореслава ЗАХОЖАЙ
(підпис)

Зореслава ЗАХОЖАЙ

Гарант освітньо-професійної програми "Право" к.ю.н, старший викладач кафедри державно-правових і гуманітарних наук

_____ Анна КОВАЛЬ
(підпис)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	ОК 7. Юридична компаративістика
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	Рік навчання 1-й. Семестр 1-й
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	Денна ф.н.: 4 кредити, 32 год., у т.ч.: лекцій - 16 год., семінарів - 16 год., самостійної роботи – 88 год. Заочна ф.н.: 4 кредити 8 год., у т.ч.: лекцій - 2 год., семінарів - 6 год., самостійної роботи – 112 год.
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
6. Інформація про консультації	1 год./тиждень за графіком консультацій
7. Мова викладання	Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Горелова Вероніка Юріївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук
9. Контактна інформація викладача	gorielova.veronika@tnu.edu.ua 050-527-04-40
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Дисципліна «Юридична компаративістика» спрямована на дослідження правових систем різних країн шляхом порівняння їхніх ключових аспектів. Основне завдання курсу — надати студентам теоретичні знання та практичні навички аналізу різних правових традицій, інститутів та джерел права. Порівняльний підхід дозволяє краще зрозуміти особливості національних правових систем і полегшує адаптацію до глобалізованого правового середовища.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Мета вивчення дисципліни: Метою дисципліни – «Юридична компаративістика» - є надання студентам глибоких знань про правові системи різних країн та їх інститутів шляхом порівняльного аналізу. Дисципліна спрямована на формування розуміння глобальних правових процесів, різноманітності правових культур і можливостей гармонізації та уніфікації права на міжнародному рівні. Юридична

компаративістика дозволяє студентам краще орієнтуватися у взаємозв'язках між національним і міжнародним правом, сприяє розвитку навичок критичного аналізу правових явищ та адаптації до багатонаціонального правового середовища.

Завдання вивчення дисциплін:

- Ознайомлення студентів із методологією порівняльного правознавства та його значенням для сучасної юридичної науки.
- Вивчення класифікації правових систем світу (континентальна, англосаксонська, релігійно-правові системи, соціалістичне право).
- Аналіз ключових правових інститутів різних правових систем, таких як цивільне, кримінальне, адміністративне право, конституційне право.
- Вивчення особливостей гармонізації та уніфікації права у глобальному контексті, зокрема в рамках міжнародних організацій (ЄС, ООН, СОТ).
- Формування навичок порівняльного аналізу для вирішення правових завдань на національному та міжнародному рівнях.
- Ознайомлення з процесами правової глобалізації та їх впливом на розвиток національних правових систем.
- Розвиток критичного мислення та здатності до обґрунтування правових позицій через порівняльний аналіз.

Цілі вивчення дисципліни:

- Розуміння методів та прийомів юридичної компаративістики для дослідження правових систем різних держав.
- Формування цілісного уявлення про основні правові сім'ї світу, їхні історичні, культурні та правові особливості.
- Аналіз правових систем різних країн з метою виявлення їхніх відмінностей та спільних рис.
- Здатність оцінювати ефективність різних правових систем у вирішенні юридичних завдань та правових проблем.
- Поглиблення знань про правову уніфікацію та гармонізацію у рамках міжнародних правових ініціатив.
- Засвоєння практичних навичок порівняльного аналізу правових норм, рішень судів та інших правових документів.
- Формування у студентів здатності застосовувати компаративні методи
- в дослідницькій та практичній юридичній

	діяльності, включаючи судову, адвокатську та законодавчу практики. Цей курс дозволяє студентам зрозуміти, як різні правові системи відповідають на глобальні виклики, та надає їм інструменти для критичного аналізу правових норм і практик у різних країнах.
Пререквізити	Теорія та історія держави та права, Конституційне право, Кримінальне право, Кримінальний процес,
Постреквізити	Міжнародне приватне право, Право Європейського Союзу,
Формат проведення дисципліни	Використовуються лекції-, в т.ч. з презентаціями, бесіди і дискусії на семінарах, індивідуальні дослідження, заняття-конференції, перегляд і аналіз відеоматеріалів. У разі роботи в дистанційному режимі використовуються навчальне середовище Google Classroom і програми електронної комунікації Meet . Поточна комунікація з викладачем здійснюється через соціальну мережу Telegram .

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. .

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 9 Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

4. Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності

5. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
<p>Розділ 1. Теоретичні основи юридичної компаративістики</p> <p>Тема 1. Поняття та визначення юридичної компаративістики</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначення юридичної компаративістики - Об'єкт та предмет дослідження - Відмінності між компаративістикою та іншими юридичними науками 	лекція	усне опитування	2
<p>Тема 2. Історія розвитку юридичної компаративістики</p> <ul style="list-style-type: none"> - Витоки порівняльного правознавства - Розвиток у різних історичних періодах - Відомі компаративісти та їх внесок 	лекція	усне опитування	2
<p>Тема 3. Історія розвитку юридичної компаративістики</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конфлікт ідеологій і формування біполярного світу. - Тенденції й етапи світового техніко-економічного розвитку. - Поглиблення соціальних, культурних, етнічно-расових суперечностей. Проблеми постколоніальних країн. - Інтеграційні й дезінтеграційні процеси в біполярному та пост біполярному світі. «Зіткнення цивілізацій». <p>Семінар: Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначте ключові етапи розвитку юридичної компаративістики. Як еволюціонувала ця дисципліна від античності до сучасності? - Назвіть основні історичні постаті, які зробили внесок у розвиток юридичної компаративістики. Коротко опишіть їхній вклад. - Проаналізуйте, чому юридична компаративістика набуває особливого значення у XX-XXI століттях. - Які глобальні події або зміни вплинули на розвиток юридичної компаративістики в новітній історії (XX століття)? Наведіть приклади. - Опишіть, чому порівняльне правознавство є важливим для розвитку національних правових 	лекція + семінар	усне опитування	4

<p>систем. Які переваги воно може надати?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Які основні проблеми та виклики виникають під час застосування порівняльного правознавства? - Дослідить роль порівняльного правознавства в контексті міжнародного права та прав людини. Як воно може сприяти їхньому розвитку? <p>Дайте визначення юридичної компаративістики.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Охарактеризуйте основні цілі порівняльного правознавства. Яке значення має ця дисципліна для розвитку сучасного права? Поясніть, як юридична компаративістика відрізняється від таких галузей права, як міжнародне публічне право та теорія держави і права. - Наведіть приклад, як юридична компаративістика може бути корисною для розвитку національної правової системи 			
<p>Тема 4. Методи юридичної компаративістики</p> <ul style="list-style-type: none"> - Функціональний метод - Історичний метод - Системний та структурний методи <p>Практичне заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методи порівняльного правознавства між традиціями та сучасними викликами 	<p>лекція + практичне</p>	<p>усне опитуванн я</p>	<p>4</p>
<p>Тема 5. Принципи та підходи до порівняння правових систем</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерії вибору правових систем для порівняння - Об'єктивність та нейтральність у дослідженнях - Проблеми та обмеження методології 	<p>лекція</p>	<p>усне опитуванн я</p>	<p>2</p>
<p>Розділ 2. Методи порівняння правових систем</p> <p>Тема 6. Класифікація правових систем світу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття правової сім'ї - Критерії класифікації (історичні, географічні, культурні) - Огляд основних правових сімей <p>Практичне заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначення правової сім'ї - Поясніть, що таке правова сім'я. Які основні характеристики та особливості визначають приналежність правової системи до тієї чи іншої правової сім'ї? - розгляньте історичні, географічні та культурні критерії класифікації правових систем. Наведіть приклади правових систем, які 	<p>лекція + Практичне заняття</p>	<p>усне опитуванн я</p>	<p>4</p>

<p>підпадають під ці критерії, та обґрунтуйте ваш вибір.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проведіть порівняльний аналіз принаймні трьох основних правових сімей (романо-германська, англосаксонська, релігійні системи) за такими аспектами: - Джерела права - Основні принципи правового регулювання - Вплив на національне законодавство та правоприменення - Виберіть одну з правових систем (наприклад, романо-германську або англосаксонську) і проаналізуйте, як вона вплинула на законодавство вашої країни або на правову практику в іншій країні. Включіть приклади конкретних законів або правових інститутів, які відображають цей вплив. - На основі проведеного аналізу, сформулюйте висновки про значення класифікації правових систем для розуміння правового регулювання в глобальному контексті. Як ці знання можуть бути корисними для юристів та правознавців? 			
<p>Тема 7. Романо-германська правова сім'я</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історичний розвиток та джерела права - Основні характеристики та принципи - Вплив на інші правові системи <p>Семінар: Тема: Романо-германська правова сім'я: еволюція та вплив на сучасне законодавство.</p>	<p>лекція + семінар</p>	<p>усне опитуванн я</p>	<p>2</p>
<p>Тема 8. Англосаксонська правова система</p> <ul style="list-style-type: none"> - Витоки та розвиток загального права - Роль судових прецедентів - Особливості правової культури <p>Практичне заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Напишіть есе на тему «Витоки загального права: історія та еволюція». <p>У вашій роботі розгляньте:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні етапи розвитку загального права в Англії. - Вплив норм звичаєвого права на формування загального права. - Які історичні події або фігури були ключовими у становленні загального права? - Проведіть дослідження на тему «Судовий прецедент в англосаксонській правовій системі: значення та функції». - Як формуються прецеденти та яку роль вони відіграють у правозастосуванні? - Які переваги та недоліки використання прецедентного права? - Наведіть приклади важливих прецедентів, які мали значний вплив на розвиток 	<p>лекція + Практичне заняття</p>	<p>усне опитуванн я / практичне заняття</p>	<p>4</p>

<p>англосаксонського права. Особливості правової культури англосаксонської правової системи: - Виберіть конкретний випадок з практики англосаксонського суду та проаналізуйте його вплив на розвиток загального права. - Які питання права були поставлені перед судом. - Як суд вирішив ці питання і які принципи були застосовані. - Яке значення мав цей випадок для подальшого правозастосування та формування прецедентів. - На основі проведеного аналізу сформулюйте висновки про значення англосаксонської правової системи для сучасного правозастосування. Які її особливості можуть бути корисними для юристів в інших правових системах?</p>			
<p>Тема 9. Релігійні та традиційні правові системи - Ісламське право (шаріат): джерела та принципи - Індуське право та його особливості - Традиційні правові системи Африки та Азії Семінар: Питання: Шаріат як правова система: джерела, принципи та соціально-економічний вплив», - Індуське право: основні концепції та сучасні виклики. - Традиційні правові системи Африки та Азії: збереження культурної спадщини у правовій практиці.</p>	<p>лекція + семінар</p>	<p>усне опитування</p>	<p>4</p>
<p>Тема 10. Сучасні тенденції в юридичній компаративістиці - Глобалізація та її вплив на правові системи - Інтеграція європейського права - Майбутнє порівняльного правознавства: виклики та перспективи Практичне заняття: 1. Дослідіть, як глобалізація впливає на розвиток правових систем у світі. Включіть в аналіз такі аспекти: Як глобалізація змінює традиційні правові інститути та норми? Які нові правові виклики виникають в умовах глобалізації? 2. Наведіть приклади країн, де глобалізаційні процеси суттєво вплинули на правову систему. 3. Проаналізуйте процес інтеграції європейського права в правові системи країн-членів ЄС.</p>	<p>лекція + семінар</p>	<p>усне опитування / практичне заняття</p>	<p>4</p>

<p>4. Основні джерела європейського права та їх вплив на національні системи.</p> <p>5. Наведіть приклади, коли національне законодавство адаптувалося до норм європейського права.</p> <p>6. Виклики, з якими стикаються країни при впровадженні європейських норм у свої правові системи.</p> <p>7. Оцініть, які основні виклики постають перед порівняльним правознавством у сучасному світі.</p> <p>8. Вплив технологій на юридичну практику і навчання.</p> <p>9. Які нові підходи можуть з'явитися в порівняльному правознавстві?</p> <p>10. Прогнозуйте, яким чином порівняльне правознавство може розвиватися в майбутньому, беручи до уваги сучасні тенденції.</p> <p>11. Виберіть одну з сучасних тенденцій у юридичній компаративістиці (глобалізація, інтеграція європейського права або інші) і проаналізуйте її вплив на правову систему вашої країни або будь-якої іншої країни. Наведіть конкретні приклади законодавчих ініціатив або судових рішень, які демонструють цей вплив. На основі проведеного аналізу, сформулюйте висновки про важливість сучасних тенденцій для розуміння та розвитку правових систем. Як ці знання можуть бути корисними для юристів, правознавців і політиків?</p>			
---	--	--	--

4. Індивідуальне завдання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Тематика індивідуальних завдань підібрана таким чином, щоб нею можна було охопити всю основну проблематику курсу.

Призначення індивідуальних дослідницьких робіт – надати студентові можливість активно застосувати знання в галузі методології курсу, отримані насамперед із лекційного курсу, а також сформувати чи розвинути вміння й навички проведення самостійних досліджень з історичної проблематики (хоча б на основі використання лише наукової літератури). Тому тематика й охоплює проблеми, відносно мало вивчені науковцями.

Кожен студент обирає собі окрему тему. Виконання різними студентами робіт на одну й ту ж тему не дозволяється.

Індивідуальна робота повинна мати обсяг 12-15 сторінок рукописного тексту й бути виконана з дотриманням цілої низки **вимог**, у більшості своїй аналогічних вимогам, що висуваються до всіх наукових робіт.

Вона має включати в себе, крім правильно оформленого титульного листа, такі обов'язкові розділи: план, вступ, основну частину, висновки та список використаних джерел та літератури.

План може бути короткий (основна частина складається із 3-4-х пунктів) або розгорнутий (в основній частині пункти включають і підпункти).

Вступ повинен містити пояснення актуальності обраної студентом теми (хоча б тієї чи іншої актуальності для самого студента), визначення мети та обґрунтування завдань дослідження. Останні мають так чи інакше відповідати планові роботи.

В основній частині питання мають викладатися в повній відповідності до плану роботи. Обов'язково слід давати заголовки розділам роботи (природно, вони мають бути аналогічними питанням основної частини в плані роботи).

Висновки (1-2 сторінки) мають узагальнювати результати проведеного дослідження.

У списку використаних джерел та літератури мають бути вказані лише ті роботи, які дійсно використовувались, зокрема, на них є посилання в самій роботі. Слід вказати не лише автора, назву книги (статті), місце та рік видання, а й загальну кількість сторінок у кожній праці.

Крім зазначених загальних вимог обов'язковим є дотримання **технічних вимог**, які найбільше впливатимуть і на оцінку. По-перше, на всі наведені в самостійній роботі факти, описи подій та явищ, думки тих чи інших авторів, цитати тощо, почерпнуті з джерел чи літератури, мають робитися підрядкові бібліографічні посилання у формі виносок унизу сторінки з зазначенням автора, назви роботи (при першому посиланні – також місця й року видання книги) і конкретної сторінки, звідки взято матеріал. Відсутність посилань вказуватиме на “присвоєння” студентом чужих матеріалів, адже посилання не робляться тільки на власні думки. По-друге, в самостійній роботі студента мають бути використані не менше 3-х різних публікацій (бажано набагато більше), причому, матеріал із різних праць повинен використовуватись одночасно (“упереміш”), що повинні засвідчити й посилання. Інакше кажучи, студент має навчитися самостійно досліджувати саму проблему, критично оцінюючи й відбираючи певний матеріал із чужих праць, а не інертно відтворювати чужі думки.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ

1. Порівняння правових систем: романо - германська та англосаксонська
2. Роль прецедентного права в англосаксонській системі
3. Вплив культурних факторів на розвиток правових систем
4. Аналіз правових традицій у країнах Африки
5. Порівняння системи кримінального права в Україні та Польщі
6. Особливості спадкового права в релігійних правових системах
7. Аналіз правових підходів до захисту прав людини в різних країнах
8. Міжнародне приватне право: порівняння законодавства США та ЄС
9. Вплив глобалізації на розвиток національного права
10. Порівняння моделей захисту прав споживачів у Європі та США
11. Правові інститути сімейного права в різних правових системах
12. Проблеми правового регулювання трудових відносин у країнах Скандинавії
13. Правова природа шлюбу в різних культурах: порівняльний аналіз
14. Порівняння судових систем: США, Великобританія, Німеччина
15. Вплив міжнародних стандартів на національне кримінальне законодавство
16. Соціалістичне право та його вплив на правові системи пострадянських країн
17. Системи фінансового права: порівняння досвіду США та Німеччини
18. Аналіз правового статусу жінок у різних країнах

19. Порівняння правових механізмів захисту довкілля в різних юрисдикціях
20. Розвиток правової охорони інтелектуальної власності в міжнародному контексті
21. Правові аспекти міграційної політики в ЄС та США
22. Порівняння систем правового регулювання охорони здоров'я
23. Взаємодія національного та міжнародного права: теоретичний аспект
24. Роль конституційного контролю в правових системах світу
25. Порівняння правових систем Китаю та Індії
26. Аналіз механізмів захисту прав споживачів у цифровій економіці
27. Судова система: порівняльний аналіз між Німеччиною та Францією
28. Проблеми адаптації національного права до міжнародних стандартів
29. Розвиток інституту сімейного права в сучасних суспільствах
30. Порівняння правових підходів до свободи слова в різних країнах
31. Вплив традиційних правових систем на сучасне законодавство
32. Захист прав дітей: порівняння національних систем
33. Порівняння підходів до боротьби з корупцією в різних країнах
34. Аналіз правових інститутів у сфері нерухомості: міжнародний досвід
35. Порівняння адміністративного права в Україні та Німеччині
36. Правові аспекти етики в бізнесі: міжнародний контекст
37. Системи захисту прав інвесторів у міжнародному праві
38. Порівняння правових підходів до захисту даних у цифрову епоху
39. Аналіз механізмів міжнародної правової допомоги
40. Порівняння підходів до екологічного права в різних країнах
41. Правова природа міжнародних угод: порівняльний аналіз
42. Розвиток правового регулювання інновацій та стартапів
43. Порівняння систем корпоративного права: США та Європа
44. Соціальні права в різних правових системах: порівняльний аналіз
45. Вплив релігійних норм на правову систему в ісламських країнах
46. Аналіз правового статусу біженців у міжнародному праві
47. Порівняння систем правового регулювання електронної комерції
48. Проблеми правового регулювання прав інтелектуальної власності
49. Порівняння моделей державного управління в країнах світу
50. Аналіз підходів до захисту прав меншостей в різних юрисдикціях

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни має бути можливість приєднання кожного здобувача до навчального середовища **Google Classroom**, де розміщуються навчальні матеріали, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень.

У режимі дистанційного навчання має бути можливість приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми **Meet** (для занять у режимі відеоконференцій). Студент повинен

самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету та про наявність необхідного обладнання (ноутбук, персональний комп'ютер, або мобільний пристрій з підключенням до Інтернет) для:

- комунікації та опитувань,
 - виконання домашніх завдань,
 - виконання завдань самостійної роботи,
 - проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.
- Програмне забезпечення – стандартне для освітньої сфери.

6. Політики дисципліни

Заняття (лекційні, семінарські, практичні) проводяться аудиторно або (при обмеженні відвідування університету) в дистанційному форматі. Студенти мають особисто відвідувати заняття. На заняттях в онлайн-форматі віконця мають бути відкритими. Студенти виконують завдання особисто. Переписування чужих текстів і видавання їх за власні роботи (плагіат) не допускається. Такі роботи не зараховуються, а студенти попереджаються про наступний недопуск до складання заліку в поточному навчальному році.

Система вимог щодо дотримання принципів академічної доброчесності, етики, дедлайну, відвідування занять, відпрацювань пропущених занять:

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

- Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

7. Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання виконання індивідуальних завдань

Індивідуальна робота (навчально-дослідницький реферат) має бути виконана студентом особисто на основі вивчення наукової літератури та/або історичних документів і за планом. Текст індивідуальної роботи має бути забезпечений посиланнями на матеріали наукових публікацій чи документи зі вказанням сторінок. Дотримання всіх вимог дозволяє оцінити роботу до 20 балів. Невиконання умов підготовки роботи, відсутність посилань, але наявність певної самостійної роботи дає орієнтовно до 10 балів. Відсутність власної роботи, переписування чужих текстів – 0 балів.

Розподіл балів за видами роботи та формами контролю

1. Відвідування лекції чи семінару за наявності конспектів – 1 бал.
2. Виступи на семінарських заняттях оцінюються: а) теоретичні елементи знань – 1 бал, б) +навички структурних характеристик – 3 бали, в) +уміння творчо розв'язувати завдання – 5 балів.
3. У такий же спосіб (до 5 балів) оцінюються і самостійні роботи (есе).
4. Індивідуальні роботи оцінюються максимально у 20 балів.
5. Відповіді на заліку оцінюються: а) теоретичні елементи знань – 5 балів, б) навички структурних характеристик – 10 балів, в) уміння творчо розв'язувати завдання – 20 балів.

Максимальна кількість балів за 1-й розділ – 30 балів, за 2-й – 30, за індивідуальні роботи – 20, на заліку – 20 балів. Усього – 100 балів.

Залік студент отримує, якщо набере 60 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	A	відмінне виконання
80-89	зараховано	B	вище середнього рівня
75-79	зараховано	C	загалом хороша робота
66-74	зараховано	D	непогано
60-65	зараховано	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незараховано	FX	необхідне перескладання
0-29	незараховано	F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Костенко О. В. (2022). Порівняльне правознавство: сучасні тенденції та виклики. Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого", 1(3), 12-23.
2. Герасимчук В. В. (2021). Порівняльне правознавство в Україні: стан та перспективи розвитку. Юридичний науковий електронний журнал, 4(1), 45-56.
3. Литвиненко О. М. (2020). Основи порівняльного права: теорія та практика. Харків: Право.
4. Стаднік М. В. (2023). Методологічні аспекти порівняльного правознавства в Україні.

Право України, 3(7), 89-100.

5. Мамонтова О. С. (2021). Правові системи світу: порівняльний аналіз. Вісник Національного університету "Львівська політехніка", 6(2), 25-32.
6. Ковальчук Т. П. (2022). Порівняльне правознавство в умовах глобалізації. Вісник Сумського державного університету. Серія "Юридичні науки", 1(1), 13-22.
7. Федорова Н. В. (2020). Взаємодія національного та міжнародного права: порівняльний аспект. Актуальні проблеми держави і права, 14(4), 67-73.
8. Кудрявцева О. В. (2019). Порівняльне правознавство: теоретичні аспекти та практичне застосування. Науковий вісник Херсонського державного університету, 1(1), 50-56.
9. Семенченко І. В. (2023). Актуальні питання юридичної компаративістики в Україні. Юридичний журнал, 3(2), 34-42.
10. Завгородня О. С. (2021). Розвиток порівняльного права в Україні: проблеми та перспективи. Підприємництво, господарство і право, 5(4), 22-28.
11. Тихонова Л. В. (2022). Методи порівняльного правознавства: теорія та практика. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету, 3(5), 14-20.
12. Сиротюк О. П. (2020). Порівняльне правознавство в Україні: історія та сучасність. Право і суспільство, 2(1), 45-52.
13. Борисенко Т. М. (2024). Правові традиції та порівняльне право: виклики сьогодення. Юридичний науковий журнал, 1(1), 23-30.
14. G. Samuel (2021). *The Cambridge Handbook of Comparative Law*. Cambridge University Press.
15. M. Siems (2020). *Comparative Law: A Critical Introduction*. Routledge. 3. D. Nelken, E.
16. Örüçü (2021). *Comparative Law: A Handbook*. Hart Publishing.
17. U. Mattei (2020). *Comparative Law and Economics*. Cambridge University Press.
18. P. Legrand (2020). *Comparative Legal Studies: Traditions and Transitions*. Routledge.
19. H. P. Glenn (2019). *Legal Traditions of the World: Sustainable Diversity in Law*. Oxford University Press.
20. M. Reimann, R. Zimmermann (Eds.) (2020). *The Oxford Handbook of Comparative Law*. Oxford University Press.
21. M. Z. B. (2022). *Comparative Law in a Global Context: The Legal Systems of Asia*. Routledge.
22. N. K. (2023). *Comparative Law and the Challenge of Globalization*. Routledge.
23. S. V. (2022). *Methodology of Comparative Law: New Directions*. Hart Publishing.
24. A. M. (2020). *Transnational Law and Comparative Methodology*. Springer.
25. E. R. (2023). *Comparative Constitutional Law: A Global Perspective*. Cambridge University Press.